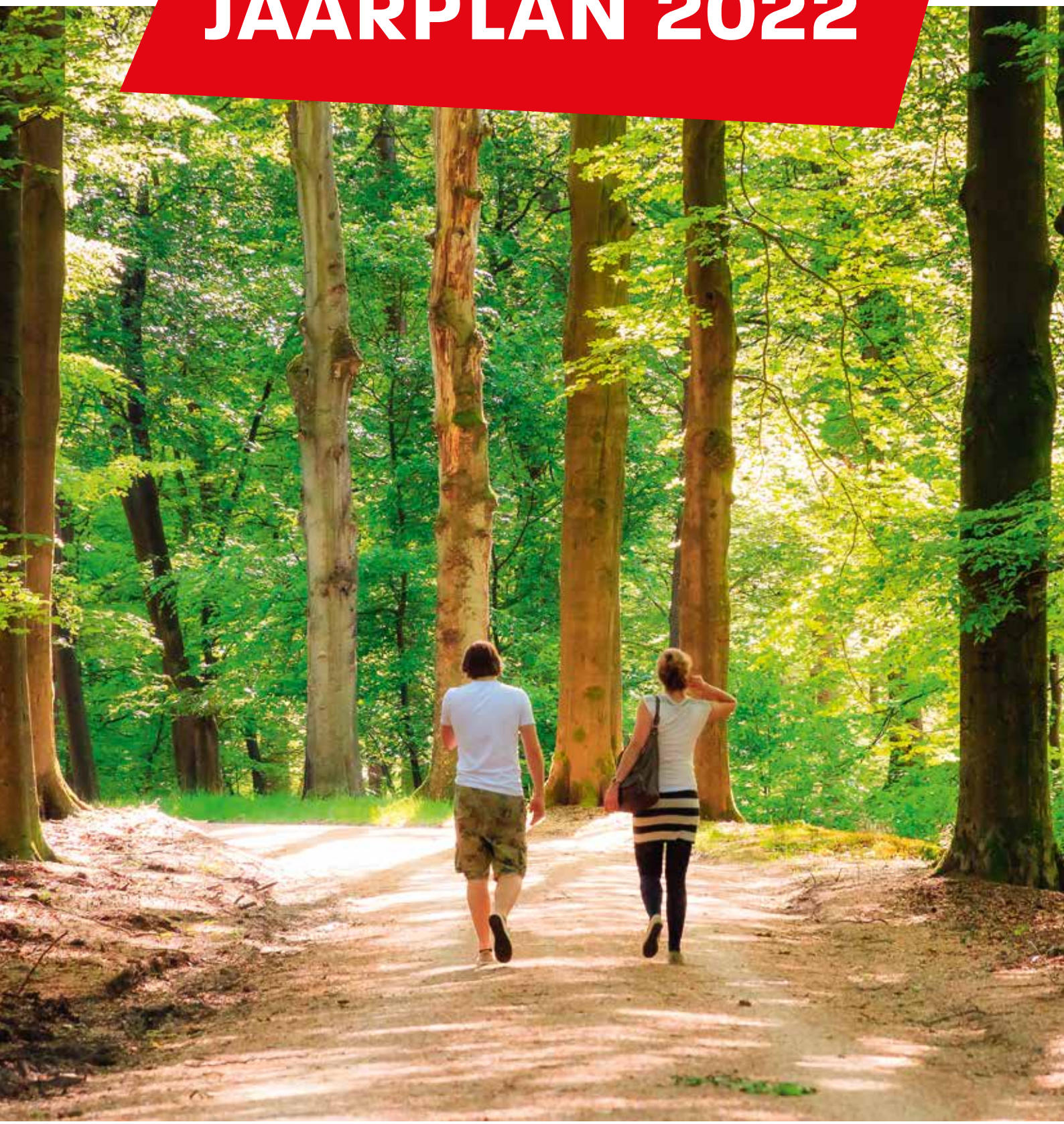
ROUTEBUREAU UTRECHT.

JAARPLAN 2022

ROUTEBUREAU-UTRECHT.NL

INHOUD

Over het Routebureau Utrecht	5
Monitoring (kerncijfers, kennis en inzicht)	6
Kerntaak 1: Uniform routebeheer	10
Kerntaak 2: Informatie en marketing	14
Kerntaak 3: Routeontwikkeling	18
Bedrijfsvoering	20

VOORWOORD

De provincie Utrecht heeft bezoekers en inwoners veel te bieden om heerlijk te fietsen, te wandelen of te varen. Met uitgebreide uniform bewegwijzerde routenetwerken, mooie themaroutes en toeristische overstappunten (TOP) zijn er talloze mogelijkheden om buiten te recreëren.

De recreatiebehoefte in de provincie Utrecht neemt steeds verder toe en op populaire plekken is het regelmatig erg druk. Onze inwoners zoeken volop naar fiets-, wandel- en vaarmogelijkheden dicht bij huis. Soms is actuele informatie hierover nog te versnipperd en kiest men alleen voor bekende plekken. In 2022 besteden we daarom extra aandacht aan de informatievoorziening over routes in eigen woonomgeving.

Naast het uniforme beheer en reguliere onderhoud van het hoofdroutenetwerk staat ook de ontwikkeling ervan niet stil. Komend jaar gaan we aan de slag met de revisie en verbetering van het fietsroutenetwerk, de (door)ontwikkeling van de wandelroutenetwerken en de verbetering van de toeristische overstappunten. Ook wordt het Hollandse IJsselpad voorzien van nieuwe markering en worden diverse verouderde routes gesaneerd.

Het Routebureau Utrecht is het centrale aanspreekpunt voor routegebonden recreatie in de provincie Utrecht. We werken samen met de overheden, terreinbeheerders en landgoedeigenaren, DMO's en belangenorganisaties. Diverse ontwikkelingen volgen elkaar in rap tempo op. Komend jaar besteden we extra aandacht aan netwerkversterking, communicatie richting stakeholders en het delen van kennis & inzichten.

Met de transitie van de recreatieschappen en de opheffing van Recreatie Midden-Nederland zal na 2022 een vernieuwde organisatie van het Routebureau Utrecht ontstaan. Samen met onze opdrachtgevers zullen we dit komend jaar gaan vormgeven met aansluitend een nieuwe meerjarige strategie.

Het jaar 2022 is in veel opzichten een overgangsjaar. Het Routebureau Utrecht zet in ieder geval blijvend in op het versterken van de routenetwerken en het profileren van routegebonden buitenrecreatie. Zo kunnen we de inwoners en bezoekers ook komend jaar weer op de fiets, al wandelend of varend laten genieten van de provincie Utrecht.

Jeroen van Noort | Rens van Dinter | Dirmia Andeweg | Jill van Loenen

46
PROVINCIE UTRECHT
TOP

OVER HET ROUTEBUREAU UTRECHT

Het Routebureau Utrecht is het centrale aanspreekpunt voor route-gebonden recreatie in de provincie Utrecht.

We beheren en onderhouden de bewegwijzerde routenetwerken voor fietsen, wandelen en varen. We bewaken hierbij de kwaliteit, uniformiteit en toegankelijkheid van de routestructuren. Daarnaast bevorderen we duurzame routeontwikkeling en stimuleren we routegebonden recreatie onder inwoners en bezoekers van de provincie Utrecht.

Het Routebureau Utrecht is verbinder tussen provincie, gemeenten, route-ontwikkelaars, terreinbeheerders, landgoedeigenaren, marketingorganisaties en andere partijen die zich bezighouden met recreatieve routes.

Onze missie

Het Routebureau Utrecht bevordert een uniform en kwalitatief aanbod van thematische routes en routenetwerken voor bewoners en bezoekers van de provincie Utrecht.

Met een sterk aanbod van routes en recreatiemogelijkheden via de routenetwerken willen we inwoners en bezoekers op de fiets, al wandelend of varend laten genieten van onze provincie. Dit is positief voor de gezondheid en goed voor de bestedingen in de regio.

Onze kerntaken

UNIFORM ROUTEBEHEER
Het behoud en de bewaking van de uniformiteit en kwaliteit van routes en routenetwerken.

INFORMATIE EN MARKETING
Het profileren van (thematische) routes en de vele fiets-, wandel- en vaarmogelijkheden.

ROUTEONTWIKKELING
Het verbeteren en ontwikkelen van routenetwerken en thematische routes.

Onze opdrachtgevers

Het Routebureau Utrecht wordt gedragen en gefinancierd door alle gemeenten en de provincie Utrecht. Zij hebben hiervoor een convenant gesloten en zijn gezamenlijk 'eigenaar' van het Routebureau Utrecht. Operationeel is het Routebureau Utrecht momenteel ondergebracht bij Recreatie Midden-Nederland (RMN). Voor uitvoering van de kerntaken zijn dienstverleningsovereenkomsten (DVO) afgesloten met de opdrachtgevers. Beleidsambtenaren en bestuurders komen periodiek bijeen om ontwikkelingen te bespreken en zaken als jaarplan, begroting en jaarverslag vast te stellen. Ook worden hier strategische keuzes voorgelegd.

- **Provincie Utrecht**
  Tevens deelnemer recreatieschappen en NP Utrechtse Heuvelrug en voorzitter bestuurlijke tafel Routebureau Utrecht.
- **Recreatieschap Stichtse Groenlanden**
  Namens deelnemers Houten, IJsselstein, Lopik, Nieuwegein, Utrecht, Woerden, Stichtse Vecht (deels), De Bilt (deels), De Ronde Venen.
- **Plassenschap Loosdrecht**
  Namens deelnemers Stichtse Vecht (deels), Wijdemeren.
- **Stichting Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug**
  Vanuit het 'pakket routes & paden' namens deelnemers Amersfoort, Bunnik, Leusden, Renswoude, Rhenen, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Wijk bij Duurstede, Woudenberg, Zeist, De Bilt (deels).
- **Individuele opdrachtgevers**
  Baarn, Bunschoten, Eemnes, Montfoort, Oudewater, Soest, Vijfheerenlanden.

MONITORING

Kerncijfers

Stand van zaken (najaar 2021) routegebonden recreatie in de provincie Utrecht.

Participatie

Deel van de inwoners dat een bepaalde activiteit onderneemt. Bron: CVTO 2018 - jaarmeting

	Participatie Utrecht - in %	Participatie - aantal personen
Fietsen	47%	603.000
Wandelen	68%	861.000
Kanoën/roeien	7%	92.000
Varen/zeilen	14%	172.000

11 miljoen
Nederlanders (65%) wandelen voor het plezier.

8,2 miljoen
Nederlanders (48%) fietsen voor het plezier.

Activiteiten en bestedingen

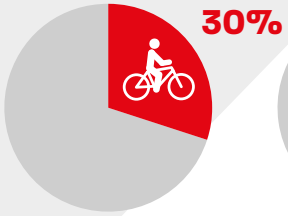
Bestedingen tijdens fietsen en wandelen in de provincie Utrecht (activiteit > 1 uur), exclusief uitgaven vervoer en parkeren. Exclusief bestedingen tijdens vakanties in Utrecht.

	Aantal activiteiten in Utrecht	Bestedingen per activiteit (euro)	Totale bestedingen (euro)
Fietsen	15,3 mln	3,50	54 mln
Wandelen	29,6 mln	1,40	41 mln

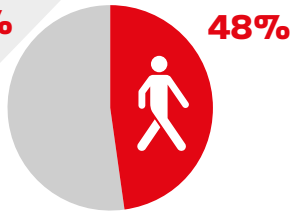
Bron: NBTC-NIPO - CVTO 2018 (algemeen en maatwerkuitdraai Fietsplatform Wandelnet) – berekening totale bestedingen op basis van totaal aantal activiteiten

De vakantie

Fietsen en wandelen tijdens de binnenlandse toeristische vakantie in Utrecht. Bron: CVO 2020

In Utrecht wordt in 2020 tijdens 139.000 vakanties gefietst. Dit is 30% van het totaal; 10% is een specifieke fietsvakantie.

In Utrecht wordt tijdens 219.000 vakanties gewandeld. Dit is 48% van het totaal.

Waardering

7,9
Laatste fietstocht Utrecht
(CVTO, 2018 - Fietsplatform)

8,1
Fietsen tijdens de vakantie in Utrecht
(CVO, 2020 - Fietsplatform)

Kwaliteitsmonitor Fietsregio's
(Landelijk Fietsplatform, 2019)

7,8
Laatste wandeltocht Utrecht
(CVTO, 2018 – Wandelnet)

2 1 3
Hollands-Utrechts Plassengebied nummer 2 watersportgebied in Nederland

57%
van de vaarders/zeilers vindt het gebied (zeer) aantrekkelijk
(NTBC-NIPO, Hêt Watersportonderzoek 2013)

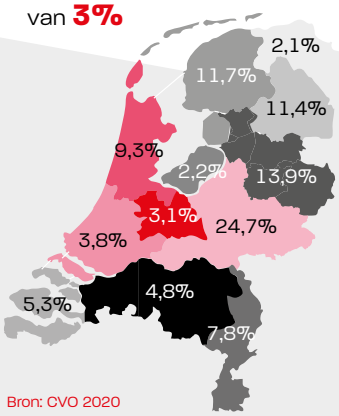
Fietsstandplaatsvakantie

Jaarlijks ondernemen **2,1 miljoen** Nederlanders een fietsstandplaats-vakantie, waarbij men meerdere fietstochten onderneemt vanaf een vast vakantieadres.

Marktaandeel

Utrecht heeft qua fietsvakanties (standplaats) een marktaandeel van **3%**

Bron: CVO 2020

Type fiets

Gebruikte fiets tijdens recreatieve fietstochten in Utrecht:

49% stadsfiets

26% elektrische fiets

12% toerfiets

Bron: NBTC-NIPO, CVTO 2018

Bekendheid

Bekendheid van de (knooppunt)routes en toeristische overstappunten onder de inwoners.

60%
bekend met fietsknooppunten (landelijk 54%)

22%
bekend met wandelknooppunten (landelijk 19%)

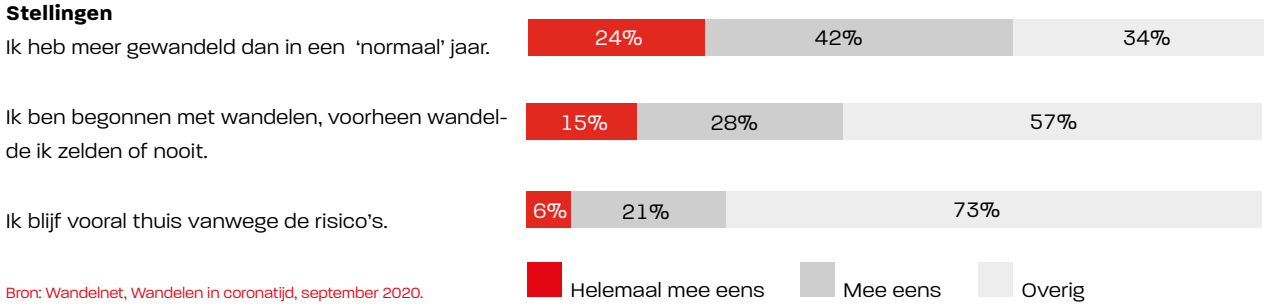
47% bekend met LF-routes (landelijk 39%)
19% bekend met LAW/SP (landelijk 19%
12% bekend met Toeristische Overstappunten (TOP)

Inwoners van de provincie Utrecht zijn bovengemiddeld bekend met de knooppuntenroutes en routenetwerken.

Bron: NBTC-NIPO - CVTO 2018 Jaarmeting – Fietsplatform en Wandelnet

Wandelen en corona

Stellingen

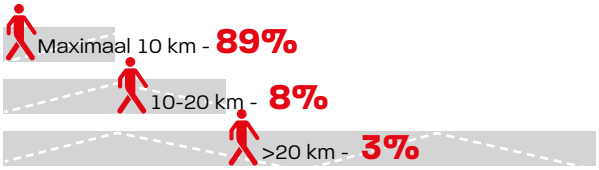

Bron: Wandelnet, Wandelen in coronatijd, september 2020.

Afstand

Wandelaars

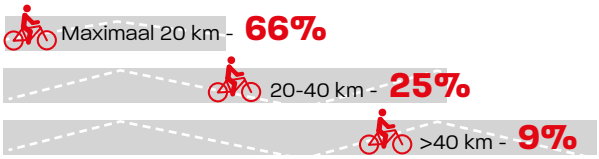
De gemiddelde recreatieve wandeling in Utrecht is **7,2** km lang (landelijk 6,8 km)

43% wandeltochten (NL) in het weekend

Fietsers

De gemiddelde recreatieve fietstocht in Utrecht is **21,6** km lang (landelijk 22,3 km)

41% fietstochten (NL) in het weekend

Bron: CVTO 2018 (algemeen en maatwerkuitdraai Fietsplatform/Wandelnet)

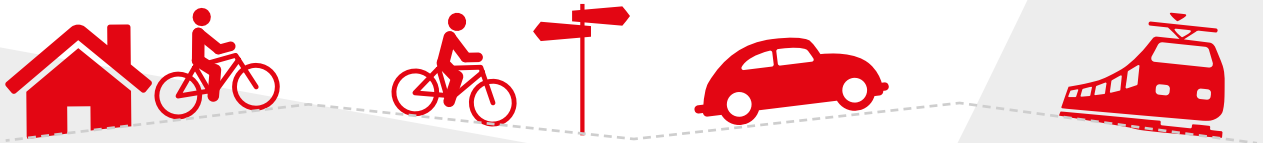
Vervoermiddelen (NL)

Wandelaars

47% start direct vanuit huis
16% gaat te voet naar het startpunt
27% auto
6% fiets
4% OV

Fietsers

59% start direct vanuit huis
26% gaat met de fiets naar het startpunt
8% auto
1% OV

Bron: CVTO 2018

KENNIS & INZICHT

Het Routebureau Utrecht verzamelt en deelt kennis over routegebonden recreatie in de provincie Utrecht. Inzichten gebruiken we bij uitvoering van onze kerntaken en bij advisering van onze opdrachtgevers en partners.

Hierbij kijken we naar het gebruik, de bekendheid en de waardering van routes en routenetwerken, landelijke trends en ontwikkeling van de recreatiebehoefte van inwoners en bezoekers. Ook gebruiken we inzichten over gedrag en een doelgroepgerichte aanpak aan de hand van leefstijlen.

Druktemonitor Utrecht

In 2020 is gedurende de coronapandemie de Druktemonitor Utrecht gestart om inzichtelijk te maken waar het (te) druk was om verantwoord te kunnen recreëren op 1,5 meter afstand. In 2021 heeft een doorontwikkeling plaatsgevonden om intensiteit te kunnen meten met behulp van mobiele telefoondata. Dit biedt waardevolle inzichten voor strategische spreiding van bezoekersdrukte, zowel nu als in de toekomst. De provincie Utrecht en het Routebureau Utrecht werken hierin samen Utrechtse destinatie marketingorganisaties (DMO's). Zij worden vertegenwoordigd door RBT Heuvelrug & vallei, Utrecht Marketing en Visit Utrecht Region.
Zie: druktemonitorutrecht.nl

Bezoekersmanagement

Het spreiden van bezoekersstromen draagt bij aan de beleving en leefbaarheid van de bestemming. Met de toenemende recreatieve druk is strategisch bezoekersmanagement een noodzaak voor duurzame ontwikkeling van (natuur)recreatiegebieden en verbindingen als recreatieve fiets- en wandelpaden, vaarwegen en voorzieningen.

We volgen daarom ontwikkelingen op de voet en stemmen regelmatig af met organisaties die zich met spreiding & balans bezighouden, zoals o.a. het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC), de Utrechtse destinatie marketingorganisaties (DMO's), terreinbeherende organisaties (TBO's) en Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug.

Kwaliteitsmonitor fietsregio's

Utrecht mag zich met recht fietsregio noemen! In dit landelijk vergelijkend onderzoek tussen provincies over aanpak van beheer en onderhoud, governance, kwaliteit en waardering, behaalde de provincie Utrecht 4,5 van de 5 sterren. Het onderzoek wordt in 2022 herhaald, waarbij onze ambitie ligt op het minimaal herhalen van deze mooie score.

Monitoring op basis van vrijetijdsonderzoek

Inzichten uit onderzoeken over (routegebonden) recreatie worden gebruikt voor uitvoering van onze kerntaken en strategie. Met deze focus op kennis kan ons aanbod van routes en netwerken geoptimaliseerd om nog beter aan te sluiten bij de (toekomstige) recreatiebehoefte van inwoners en bezoekers.

Als voorbeelden een nieuwe kwaliteitsmonitor fietsregio's in 2022 (Fietsplatform i.s.m. Fietsersbond, ANWB en NTFU) en de nationale wandelmonitor (Wandelnet). Het oude Continu Vrijetijdsonderzoek (CVTO) gaf cijfermatig inzicht in het vrijetijdsgedrag van Nederlanders, uitgewerkt per provincie. De Landelijke Data Alliantie (LDA) werkt aan een nieuwe opzet ter vervanging van dit onderzoek. Hiervoor wordt o.a. een pilot op de Utrechtse Heuvelrug gedaan. Ook wordt, op initiatief van NBTC en Waterrecreatie Nederland, het onderzoek 'De Nederlandse watersporter in beeld' herhaald.

Het Routebureau Utrecht is als vertegenwoordiger van routegebonden recreatie in de provincie Utrecht nauw betrokken bij de voorbereiding van dergelijke landelijke vrijetijdsonderzoeken.

Activiteiten monitoring 2022		
Betrokken bij landelijke onderzoeken op het gebied van routes, recreatie en bezoekersmanagement.	Verzamelen en delen van kennis & inzichten over (routegebonden) recreatie met overheden en partners.	Een bijdrage leveren aan de recreatieve spreiding en balans (bezoekersmanagement) in de Utrechtse regio's; o.a. via inzichten vanuit de Druktemonitor Utrecht.

KERNTAAK 1: UNIFORM ROUTEBEHEER

Het Routebureau Utrecht zorgt voor het uniform beheer en de coördinatie van het onderhoud van routes en routenetwerken.

Kernactiviteiten beheer en onderhoud 2022				
Coördinatie onderhoudswerkzaamheden van de bebording van de routenetwerken: inspectie, herstel van schade en vervanging ontbrekende bewegwijzering en infopanelen.	Digitaal routebeheer en levering van actuele GIS-data aan o.a. de landelijke routedatabank.	Kwaliteitsbewaking van bestaande en nieuw te ontwikkelen routes en routenetwerken, o.a. met een kwaliteitsprotocol.	Ondersteuning partners met kennis en kunde over routebeheer.	Het beheren van het centrale meldpunt voor klachten, knelpunten en suggesties.

Aantal km routenetwerken in beheer

Fietsen

1511 km

Fietsroutenetwerk

264 km

LF-(icoon)routes (binnen het netwerk)

Varen

233 km

Sloepennetwerk

Wandelen

1825 km

Wandelroutenetwerk
Groene Hart/
Utrecht-midden/
Vijfheerenlanden/
Kromme Rijnstreek

202 km

Wandelroutes
Stichtse
Lustwarande

699 km

LAW, Streekpaden en Utrecht te Voet

Genoemde km zijn inclusief aansluitende tracés buiten provinciegrens. Nederland telt 34.100 km fietsknooppuntennetwerk en 43.000 km wandelroutenetwerken.

Inspecties en onderhoud routenetwerken

Op basis van kwaliteitsrichtlijnen worden jaarlijks inspecties en het onderhoud uitgevoerd op de bewegwijzering en informatiepanelen. Afgelopen jaren is het aantal kilometers in beheer flink uitgebreid met nieuwe routenetwerken in Vijfheerenlanden en de Kromme Rijnstreek. Begin 2022 zal een nieuwe aanbesteding worden gedaan voor inspectie en het onderhoud van de routenetwerken.

Eerder werd de kwaliteit van routenetwerken en TOP's al extra geïnspecteerd tijdens een lokale schouw samen met medewerkers van een gemeente en/of vrijwilligers van o.a. wandelorganisaties. Door de coronamaatregelen kon dit afgelopen jaar niet plaatsvinden. In 2022 willen we hier een vervolg aan geven.

Activiteiten onderhoud routenetwerken 2022		
Uitvoering inspectie en onderhoud routenetwerken volgens dienstverleningsovereenkomst (DVO) en richtlijnen product diensten catalogus (PDC), zie ook kernactiviteiten.	Aanbesteding inspectie en onderhoud routenetwerken voor fietsen en wandelen.	Faciliteren lokale kwaliteitsschouw routes en TOP's; samen met o.a. gemeenten en vrijwilligers.

Digitaal routebeheer

Het Routebureau Utrecht is bronhouder van de digitale GIS-data van routes en routenetwerken. Deze data wordt centraal beheerd ten behoeve van efficiënt onderhoud, routeontwikkeling en levering van informatie aan externe bronnen zoals de landelijke routedatabank en de U-Base. Om actuele data te kunnen leveren, worden gedurende het jaar doorlopend GIS-revisies gedaan.

Activiteiten digitaal routebeheer 2022		
Uitbreiding data	**Datalevering**	**Beheersysteem C-TIP**
Integratie van routedata van derden, zoals klompenpaden of routes van de terrein beherende organisaties.	Periodieke datalevering aan landelijke routedatabank, Geopoint provincie Utrecht, routeplanners, cartografische diensten e.d.	Verkenning voor verbetering beheersysteem, met mogelijke opschaling naar volwaardig GIS-systeem.
Verwerking informatie over voorzieningen binnen de routenetwerken. De focus ligt op bereikbaarheid startpunten; Toeristische Overstappunten (TOP), parkeervoorzieningen, OV-locaties etc.	Kwaliteitsbewaking gekoppelde data routenetwerken (o.a. knooppunten) binnen U-Base.	Toevoeging van extra datalagen t.b.v. routeontwikkeling en informatievoorziening. Verbetering integratie van uitgebreide data (zie kolom 1).
Verzamelen informatie tracés/ onderliggende paden; verhard/onverhard, honden wel/niet, broedseizoen, tijdgebonden faciliteiten (zoals veerdiensten) en toegankelijkheid mindervaliden.	Opstellen uitleverbeleid aan derden, met open data als uitgangspunt.	

Kwaliteitsrichtlijnen bewegwijzering routes

In een kwaliteitshandboek worden de richtlijnen van het uniforme routebeheer bepaald. Het beschrijft een gewenste staat van de bewegwijzering van routenetwerken en is daarmee vooral een technische leidraad voor onderhoud. De kwaliteitsrichtlijn wordt ook als basis gebruikt bij aanbestedingen. Dankzij de verkenning upgrade fietsroutenetwerk (zie kerntaak ontwikkeling) en de aanstaande kwaliteitsmonitor fietsregio's kunnen we mogelijk een herijking van landelijke kwaliteitscriteria recreatieve fietsroutestructuur doorvoeren in onze richtlijn.

Daarnaast willen we extra aandacht besteden aan de verdere integratie (en sanering, zie kwaliteitsverbetering) van individueel bewegwijzerde routes, die veelal met eigen schildjes of verschillende stickers worden gemarkeerd op straatmeubilair of eigen palen langs de routes. Om integratie binnen de netwerken mogelijk te maken dienen afspraken gemaakt te worden over kwaliteit en duurzaamheid van bewegwijzering en de hoeveelheid markeringen per km. In 2022 willen we stappen zetten in de richting van een visueel middelenhandboek waarin het gewenste streefbeeld wordt weergegeven.

Activiteiten kwaliteitsrichtlijnen bewegwijzering 2022		
Betrokkenheid bij aanscherping landelijke richtlijnen i.s.m. met andere routebureaus in het land. Indien nodig kwaliteitseisen opstellen voor de Utrechtse routenetwerken.	Mogelijkheden uitwerken voor verdere integratie van gemarkeerde routes in de uniforme routenetwerken en dit voorleggen aan desbetreffende organisaties.	Visueel middelenhandboek opzetten als streefbeeld voor routenetwerken in de provincie Utrecht.

Kwaliteitsverbetering en sanering oude markeringen

Regelmatig is er vanuit de gemeenten behoefte aan relatief kleine verbeteringen aan de routenetwerken. Dit betreft toevoeging of verplaatsing van knooppunten, het toevoegen van extra bewegwijzering of het saneren van (oude) markeringen. Dit valt buiten de kerntaak van regulier onderhoud, maar door het instellen van een 'routefonds' kunnen kleine aanpassingen snel worden doorgevoerd zonder additionele financiering. Deze succesvolle aanpak geven we in 2022 een vervolg. Naast het oplossen van specifieke knelpunten willen we samen met de gemeenten kritisch kijken naar verouderde bewegwijzerde routes. Het verwijderen van overtollige routemarkering (bordjes, stickers, infopanelen) zorgt voor minder verrommeling van de omgeving.

Activiteiten kwaliteitsverbetering 2022	
Voortzetten aanpak kwaliteitsverbetering via het routefonds. Specifieke knelpunten en kansen voor verbetering routenet-werken aanpakken.	Waar mogelijk saneren overtollige/ storende verouderde routemarkeringen.

Meldpunt

Recreanten kunnen via routesinutrecht.nl, telefonisch of per e-mail meldingen over schade, knelpunten of suggesties aan ons doorgeven. We werken hierbij samen met het landelijk meldsysteem. In 2021 (peiling oktober) zijn ruim 275 meldingen afgehandeld. Streven voor 2022 is een kortere gemiddelde oplossingstermijn voor schades. Ook stimuleren we het gebruik van het online meldpunt en brengen dit extra onder de aandacht van gemeenten en partners.

Het landelijk Fietsplatform, Wandelnet en de routebureaus bespreken jaarlijks het meldpunt. Routebureau Utrecht pleit ervoor meer te kunnen sturen op statistieken en onderscheid te maken tussen schades en knelpunten die meer tijd en aandacht vragen. Ook is onze wens het landelijk meldsysteem uit te breiden met routevormen zoals varen, MTB of paardrijden.

Activiteiten meldpunt 2022		
Stimuleren doorgeven schades via online meldsysteem en het meldpunt extra onder de aandacht brengen van gemeenten en partners.	Oplossingspercentage van 100% behouden met een zo kort mogelijke oplossingstermijn voor schades.	Bijdragen aan doorontwikkeling landelijk meldsysteem. Aandacht vragen voor sturen op cijfers en toevoeging andere routevormen.

KERNTAAK 2: INFORMATIEVOORZIENING EN MARKETING

Het Routebureau Utrecht zorgt voor de profilering van thematische routes en routenetwerken. Met informatie over routegebonden recreatie en via gerichte communicatie worden de fiets-, wandel- en vaarmogelijkheden onder de aandacht gebracht bij inwoners en bezoekers van de provincie Utrecht.

Kernactiviteiten informatie en marketing 2022			
Het ontsluiten van thematische routes en routenetwerken, via de UBase, op routesinutrecht.nl, social media en kanalen van marketingpartners.	Het 'in de etalage zetten' van een wisselend aanbod van routes voor verschillende doelgroepen.	Het initiëren, uitvoeren en/of ondersteunen van gerichte marketingcampagnes en -acties.	Adviseren van derden bij de ontwikkeling en promotie van routes, arrangementen en andere initiatieven omtrent routes.

Stimuleren gebruik routes en routenetwerken

Jaarlijks worden diverse fiets-, wandel- en vaarroutes 'in de etalage' gezet. Het Routebureau Utrecht werkt hierbij samen met de Utrechtse destinatie marketingorganisaties (DMO's) en Visit Utrecht Region, lokale media, uitgevers van special interest magazines of bloggers en vloggers. We sluiten overkoepelende partnerships of leveren kant-en-klare themaroutes, informatie over routenetwerken, kaarten, teksten en beeldmateriaal. Samen met onze partners worden zo diverse uitingen gerealiseerd.

Focus op informatievoorziening

Er wordt door onze inwoners steeds meer gefietst en gewandeld. Tijdens de coronacrisis heeft men vooral massaal het wandelen ontdekt, zowel in vrije tijd als tijdens het thuiswerken. Dit heeft de vraag naar lokale routes en behoefte naar actuele informatie over wandelmogelijkheden in de buurt versterkt. Door in 2022 vooral in te zetten op lokale informatievoorziening kunnen we inwoners goed informeren over de recreatiemogelijkheden in eigen woonomgeving. Dit bevordert bovendien de lokale spreiding van drukte.

Voorbeelden van uitingen en partnerships

- Visit Utrecht Region routecards (leisurebooqi) met informatie over fietsen, wandelen en varen in de provincie Utrecht. Meertalig NL, DE, EN.
- Diverse coproducties met DMO's; fiets- en wandelkaarten, lokale routefolders, recreatiekrant en magazines.
- Reportages (branded content) in special interest magazines, zoals de Toeractief, Wandelkrant Te Voet, Wandelmagazine etc.
- Partnership met de landelijke wandelbond KWBN.
- Inzet van bloggers en vloggers.
- Samenwerking met lokale media, zoals DUIC, indebuurt.nl, AD Utrecht en huis-aan-huisbladen.
- Partner van 'mijn mooiste plek' op RTV Utrecht.
- Online campagnes via Google, Facebook en Instagram (#jebentzobuiten).

Samenwerking communicatiecampagnes

Het Routebureau Utrecht draagt bij aan campagnes van provincie Utrecht, gemeenten, DMO's en Visit Utrecht Region of andere organisaties op het gebied van toerisme & recreatie, erfgoed, cultuur of sport. Als voorbeelden: de recreatieve profilering van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, de verhaallijnen van Visit Utrecht Region (b.v. kastelen & buitenplaatsen) of samenwerking met de activatiecampagne 'ik fiets' en in 2022 La Vuelta Holanda. Zo wordt via diverse invalshoeken het gebruik van routes gestimuleerd..

Doorontwikkeling routeplatform

Doorlopend worden technische verbeteringen en handige toepassingen doorgevoerd in **routesinutrecht.nl** en U-Base. Dit is een doorlopend proces, zo ook in 2022. Samen met de provincie Utrecht en de DMO's zijn we betrokken bij de verbetering van de U-Base en in een collectief met routebureau 's in andere provincies (Utrecht, Gelderland, Drenthe, Friesland) werken we aan innovatie van de functionaliteiten van de routemodule.

Afgelopen jaar kende, mede door de coronamaatregelen, een sterke toename van het aantal recreatieve fietsers en wandelaars. Dit zagen wij direct terug in het gebruik van **routesinutrecht.nl.** In 2022 willen we deze gebruikersgroei behouden met extra focus op terugkerende bezoekers. Komend jaar ligt onze aandacht ook bij het verder inrichten van routepagina's per gemeente en het optimaliseren en uitbreiden van informatie over bereikbaarheid en voorzieningen. Hiermee kunnen we inwoners beter informeren over recreatieve mogelijkheden in eigen omgeving.

Activiteiten online informatievoorziening 2022			
Centraal beheer en onderhoud digitale data en content van routes, netwerken en toeristische overstappunten (TOP) in U-Base, t.b.v. routesinutrecht.nl en aangesloten websites van partners zoals Visit Utrecht Region en DMO's.			
Landingspagina's inrichten met routes per regio, thema en gemeente.	Routes optimaliseren met startpunten (o.a. TOP's), tips voor onderweg en praktische informatie.	Betrokkenheid bij verbetering U-Base en doorontwikkeling routemodule.	Groei behouden gebruik website met o.a. focus op de terugkerende bezoeker.

Corporate communicatie

Naast de profilering onder consumenten, zetten we in 2022 proactief in op communicatie richting onze opdrachtgevers en partners. Dit doen we o.a. met nieuwsbrieven, periodieke korte updates en rechtstreeks contact. Ook delen we kennis & inzichten via factsheets, social media en onze website.

Routebureau-Utrecht.nl

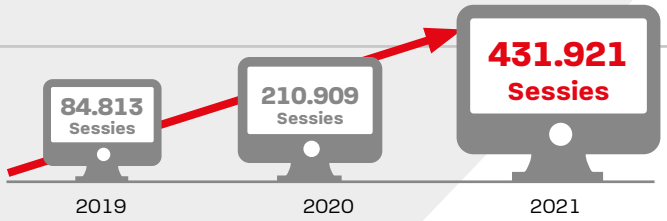
Linkedin.com/company/routebureau-utrecht

Twitter.com/routebureau (@routebureau)

ROUTESINUTRECHT.NL

(januari t/m medio oktober 2021)

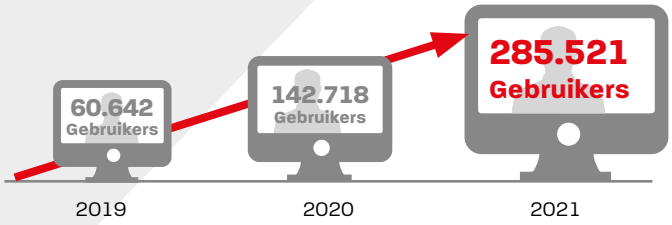

Wist je dat?

Meeste sessies zijn in de maanden juli-augustus-september.

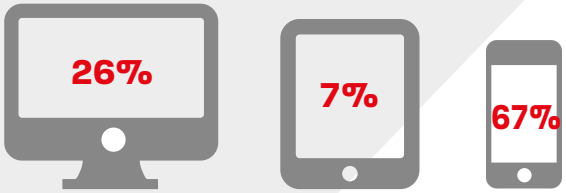
Meeste gebruikers op zaterdag en zondag, tussen 9 en 12 uur.

Gemiddelde sessie: **2:47** minuten

Downloads GPX: **24.463**
(+ 85% t.o.v. 2020)

Apparaat

Desktop | Tablet | Mobile

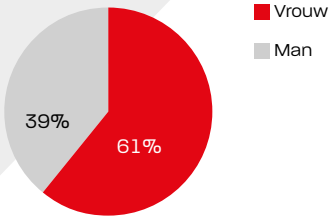
Gebruikerstype

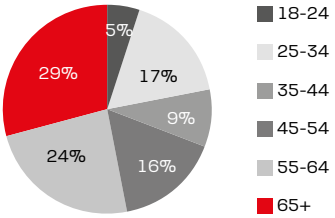

nieuwe bezoekers (2020: 68%)

terugkerende bezoeker (2020: 32%)

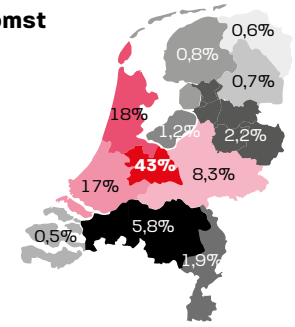
Geslacht

Leeftijd

Herkomst

Populaire pagina's

1. Wandelroutes (overzicht)
2. Fietsroutes (overzicht)
3. Stadswandelingen
4. Wandelvlogger Kromme Rijnstreek
5. Wandelroutes Utrechtse Heuvelrug

Populaire routes

- Rondje Haarzuilens (6,6 km)
- Kromme Rijnpad (29 km)
- Grachten & Werven (2,6 km)
- Rondje Ruigenhoek (8 km)
- Let de Stigterpad (28 km)

Social media

2190 volgers
(2020: 1153)

1621 volgers
(2020: 769)

Productontwikkeling

Naast de informatievoorziening m.b.t. routes en netwerken kan het Routebureau partners ondersteunen bij productontwikkeling en het aanbieden van route gerelateerd aanbod.

Activiteiten productontwikkeling 2022			
Tekst en info	**Beeldmateriaal**	**Routeproducten**	**Kaartendienst**
Het laten produceren van meertalige routeteksten en bijbehorende informatie zoals knooppunten. Of als second opinion meelezen bij drukproeven.	Het laten produceren en leveren van beeldmateriaal (foto/video) dat representatief is voor diverse doelgroepen, vehaallijnen, jaargetijden en de verschillende landschappen en regio's.	Adviseren bij de ontwikkeling van routeproducten zoals routefolders, reisgidsen of fiets- en wandelkaarten.	Diverse (maatwerk) kaartproducties. Het Routebureau beschikt over een recreatieve basiskaart van de hele provincie Utrecht die doorlopend geactualiseerd wordt met data van routenetwerken, TOP's en bezienswaardigheden.

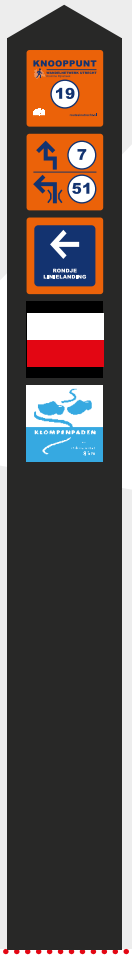

KERNTAAK 3: ROUTEONTWIKKELING

Het Routebureau Utrecht werkt continu aan het verbeteren en ontwikkelen van de routenetwerken en thematische routes. Hiermee dragen we bij aan het versterken van het recreatieve hoofdnetwerk van de provincie Utrecht. De toenemende recreatie-behoefte en de hoge participatiegraad van wandelen, fietsen en waterrecreatie vraagt om solide netwerkstructuren en strategische doorontwikkeling.

Het Routebureau Utrecht is als sparringpartner betrokken bij (beleidsmatige) ontwikkelingen van o.a. provincie Utrecht, gemeenten en landelijke belangenorganisaties.
Enkele voorbeelden:

- Programma Recreatie en Toerisme (PR&T) 2022-2025 provincie Utrecht
- Verbetering Toeristische Overstappunten (TOP)
- Recreatieve benutting Nieuwe Hollandse Waterlinie
- Uitvoeringsprogramma Fiets provincie Utrecht
- Vakberaad Routebureaus met Fietsplatform, Wandelnet, NTFU.
- Ontwikkeling landelijke LF-icoonroutes (o.a. Zuiderzeeroute, Waterlinieroute)
- Recreatieve mogelijkheden Lekdijk, Hollandse IJssel, Kromme Rijn etc.
- Meerjarenplan Visit Utrecht Region
- Recreatieve zonering NP Utrechtse Heuvelrug
- Druktemonitor Utrecht
- Advisering bij de ontwikkeling van lokale of regionale themaroutes voor gemeenten, DMO's of lokale initiatiefnemers.

Advisering routeontwikkeling

De bijdrage vanuit het Routebureau bestaat uit het geven van advies bij recreatieve (route) initiatieven van derden of het zelf aanjagen van ontwikkeling. Wij bewaken hierbij de uniformiteit en kwaliteit van bestaande routestructuren en bevorderen een duurzame ontwikkeling van routes. Hierbij letten we op regionale spreiding en hebben een realistische visie op haalbaarheid, continuïteit en de borging van beheer en onderhoud.

Bij de ontwikkeling van recreatie in de provincie Utrecht zijn veel partijen betrokken en men weet ons goed te vinden voor advies. Dit is positief en vinden we belangrijk. Door de sterk toenemende vraag om mee te praten of zelfs een uitgebreidere (coördinerende) rol te spelen bij ontwikkelingen moeten we hier zorgvuldig mee omgaan. Gezien de beperkte urencapaciteit, zullen we onze toekomstige positie hierin moeten herbeoordelen en/of investeren in uitbreiding van de formatie of flexibele schil (zie ook bedrijfsvoering).

Projecten

Enkele ontwikkelingen waar we het initiatief voor hebben genomen en/of in 2022 zeer nauw bij betrokken zijn lichten we graag in dit jaarplan uit.

Realisatie wandelroutenetwerk Utrecht-oost

In opdracht van provincie Utrecht voerde het Routebureau Utrecht in 2019-2020 een verkenning uit voor mogelijke realisatie van een nieuw wandelroutenetwerk op basis van knooppunten in het oosten van de provincie Utrecht; Utrechtse Heuvelrug, regio Amersfoort en delen van de Gelderse Vallei. In 2021 sloten provincie Utrecht en 13 deelnemende gemeenten een overeenkomst voor realisatie. In 2022 worden voorbereidende stappen gezet voor beoogde aanleg in 2023.

Samen met eerder ontwikkelde netwerken in het Groene Hart, Utrecht-midden, Vijfheeren-landen en de Kromme Rijnstreek beschikken we dan over een aaneengesloten wandelrou-tenetwerk in de hele provincie Utrecht.

Coördinatie Toeristische Overstappunten (TOP)

De afgelopen jaren zijn 48 Toeristische Overstappunten (TOP) gerealiseerd in de provincie Utrecht. Na een quickscan door het Routebureau Utrecht en gesprekken met betrokkenen, blijkt echter dat er duidelijk nog werk ligt om de functie van de TOP's te verbeteren, informatie te actualiseren en de locaties beter aan te sluiten op de routenetwerken en recreatieve voorzieningen. In 2022 geven we de verbetering van TOP's een vervolg, o.a. met een pilotproject in Baarn en Zeist i.s.m. RBT Heuvelrug & Vallei. In overleg met onze opdrachtgevers bekijken we de condities om het beheer en de coordinatie van de ontwikkeling van TOP's blijvend op te nemen in het takenpakket van het Routebureau Utrecht.

Upgrade en revisie fietsroutenetwerk

Het recreatieve fietsroutenetwerk (fietsknooppunten) in de provincie Utrecht is ruim 12 jaar oud. Een groot deel van de bewegwijzering en infopanelen heeft het einde van de houdbaarheid bereikt en moet worden vervangen. Een goed moment om de huidige tracés te beoordelen of deze nog wel passen bij de actuele fietsinfrastructuur en recreatiebehoefte. In 2021 lieten provincie Utrecht (domeinen mobiliteit en recreatie) en het Routebureau Utrecht een verkenning uitvoeren voor een revisie van het fietsroutenetwerk. In 2022 geven we de upgrade een vervolg.

Hollandse IJsselpad

In samenwerking met Platform de Utrechtse Waarden wordt het Hollandse IJsselpad als thematische 'icoonroute' in 2022 doorontwikkeld en gemarkeerd binnen het wandelroutenetwerk. Het Hollandse IJsselpad biedt wandelaars een mooie, meerdaagse wandeltocht van 37 km door het Groene Hart. Via grotendeels oude jaagpaden langs de rivier is de route in twee richtingen te bewandelen tussen IJsselstein, Montfoort, Oudewater en Gouda. Lokale wandelommetjes verbinden plaatsen in de omgeving aan de route.

BEDRIJFSVOERING

Het Routebureau Utrecht wordt gedragen en gefinancierd door alle gemeenten en de provincie Utrecht. Zij hebben hiervoor een convenant gesloten en zijn gezamenlijk 'eigenaar' van het Routebureau Utrecht. Operationeel is het Routebureau Utrecht momenteel ondergebracht bij Recreatie Midden-Nederland (RMN). Hiervoor zijn dienstverleningsovereenkomsten (DVO) afgesloten met de opdrachtgevers.

Organisatie na 2022

De transitie van de recreatieschappen en aanstaande liquidatie van RMN heeft consequenties voor de opdracht en organisatie van het Routebureau Utrecht. Het jaar 2022 zal worden gebruikt als overgangsjaar naar een nieuwe organisatievorm per 2023. Het Routebureau als onderdeel van provincie Utrecht of een zelfstandige organisatie zijn mogelijke scenario's die komende periode worden bekeken. Op basis van bestuurlijke keuzes hierin wordt de overgang naar een nieuwe organisatie nader uitgewerkt.

Team Routebureau

Het Routebureau Utrecht functioneert binnen RMN als zelfstandige eenheid met een eigen programma en begroting. Het team Routebureau bestaat uit:

- **Jeroen van Noort, Manager Routebureau Utrecht (1,0 fte)**
- **Rens van Dinter, Coördinator beheer & onderhoud (0,7 fte)**
- **Dirmia Andeweg, Coördinator informatie & marketing (0,8 fte)**
- **Jill van Loenen, Medewerker informatie & ontwikkeling (0,8 fte)**

Komend jaar besteden we extra aandacht aan het nader uitwerken van onze werkprocessen. Hierdoor kan een overgang naar een nieuwe organisatie soepeler verlopen. Tijdens de coronacrisis werd thuiswerken de norm en vergaderingen vonden online plaats. In 2022 zal het hybride werken meer de standaard worden, met een combinatie van thuiswerken met periodieke afstemming op locatie. Ook zullen weer meer fysieke bijeenkomsten kunnen plaatsvinden.

Ontwikkeling takenpakket en formatie

In 2018 is het Routebureau Utrecht gestart met een basispakket van kerntaken. Inmiddels weten talloze overheden, partners en organisaties ons goed te vinden voor advies en afstemming bij talloze recreatieve ontwikkelingen. Ook zijn de beheerde routenetwerken afgelopen periode flink uitgebreid met o.a. Vijfheerenlanden en de Kromme Rijnstreek.

Dit versterkt onze positie als centraal 'loket' voor routegebonden recreatie. Dat is een positieve ontwikkeling, maar vraagt ook aandacht voor de beperkte urencapaciteit van huidige formatie (3,3 fte). Ook de inzet van een flexibele schil is in de praktijk beperkt mogelijk, aangezien ZZP'ers veelal overbezet zijn. Dit blijft aandachtspunt voor 2022. In een nieuwe organisatievorm zal het vraagstuk van de formatie nader worden uitgewerkt

Netwerkversterking en communicatie

Het Routebureau Utrecht heeft afgelopen jaren een netwerk opgebouwd van diverse stakeholders: overheden, routeontwikkelaars, terreinbeheerders, landgoedeigenaren, destinatie marketingorganisaties (DMO), landelijke belangenorganisaties en routebureaus. We zijn het centrale aanspreekpunt in de provincie Utrecht en verbinder tussen partijen die zich bezighouden met routes.

Om onze opdrachtgevers en stakeholders te informeren worden verschillende communicatiemiddelen ingezet. Naast het inhoudelijke jaarplan en jaarverslag kan men via de website routebureau-utrecht.nl en via social media (LinkedIn, twitter) op de hoogte blijven van onze activiteiten.

Mede door coronabeperkingen waren de netwerk- en contactmomenten met stakeholders minder of anders dan voorheen. Om de betrokkenheid van deelnemers bij onze activiteiten te verhogen, zetten we in 2022 proactief in op betere communicatie richting onze opdrachtgevers en partners. Dit doen we o.a. met periodieke nieuwsbrieven, directe korte updates en rechtstreeks contact. Na de gemeentelijke verkiezingen in 2022 gaan we een ronde doen langs diverse deelnemers voor nadere kennismaking en bijpraten over diverse (lokale) recreatieve ontwikkelingen.

Onze rol in de vrijetijdssector Utrecht

Met de verwachte toename van recreatiebehoefte en beperkte ruimte zullen we strategisch moeten samenwerken om recreatieve ontwikkeling vorm te geven. Het spreiden van bezoekersstromen en de balans tussen natuur en recreatie zijn belangrijke thema's. Op deze manier kunnen we de toenemende recreatiedruk in juiste banen leiden. Routegebonden recreatie is hierbij geen afzonderlijk thema, maar onderdeel van een breder destinatiemanagement van de gehele regio. Fietsen, wandelen en varen zijn tenslotte populaire vormen van vrijetijdsbesteding met hoge participatie. Het Routebureau Utrecht wil daarom, in samenwerking met overheden, destinatie marketingorganisaties en belanghebbenden, proactief bijdragen aan de strategische ontwikkeling van de vrijetijdseconomie in de provincie Utrecht.

Evaluatie en meerjarige strategie

In 2021 is een tussentijdse evaluatie uitgevoerd over 'de werking van een routebureau' onder deelnemers. Zij werden bevraagd over de huidige taken en mogelijke uitbreiding hiervan (bijvoorbeeld coördinatie TOP's en rol bij projecten), beheer andere routevormen (ruiterroutes, kanovaren, MTB-routes) en de bedrijfsvoering (organisatievorm).

In 2022 willen we met de uitkomsten van de evaluatie een nieuwe meerjarige visie opstellen met strategische keuzes voor de toekomstige ontwikkeling van het Routebureau Utrecht. Hieruit volgt een meerjarenprogramma voor de periode 2023-2025. Zaken als de transitie van recreatieschappen en liquidatie van RMN, het nieuwe beleidsprogramma recreatie & toerisme (PR&T) van de provincie Utrecht en te verschijnen onderzoeken zoals de nationale wandelmonitor en kwaliteitsmonitor fietsregio's zullen we hierin meenemen.

Activiteiten bedrijfsvoering 2022			
Organisatie	**Team en formatie**	**Netwerkversterking en communicatie**	**Evaluatie en meerjarige strategie**
Overgang naar nieuwe organisatie Routebureau Utrecht per 2023.	Werkprocessen nader uitwerken en vastleggen	Versterken en uitbreiden netwerk stakeholders.	Opstellen strategische visie en meerjarenprogramma 2023-2025.
	Invulling geven aan 'hybride werken'; thuiswerken i.c.m. met periodieke afstemming op locatie.	Meer structuur in informatie-voorziening en communicatie richting stakeholders.	
	Uitbreiden mogelijkheden inzet flexibele schil bij opdrachten en projecten.	Informatieronde gemeenten na verkiezingen in 2022.	

COLOFON

Dit jaarplan 2022 is een uitgave van het Routebureau Utrecht, in samenwerking met gemeenten en de provincie Utrecht.

Redactie
Routebureau Utrecht
Fotografie
Manja Herrebrugh (outdoorbymanja.nl, Anne Hamers (annehamers.nl), Ad Snelderwaard (adsnelderwaard.com), Shutterstock, archieven marketingorganisaties en Visit Utrecht Region.
Vormgeving
Buro 28, Arnhem (buro28.nl)
Kerncijfers
De Afdeling Onderzoek, Monica Wagenaar (deafdelingonderzoek.nl)

ROUTEBUREAU UTRECHT.

Recreatie Midden-Nederland
Archimedeslaan 6
3584 BA Utrecht

Online
www.routebureau-utrecht.nl
www.routesinutrecht.nl
info@routebureau-utrecht.nl

Telefoon
030 2974 006

ROUTEBUREAU UTRECHT.

